

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos IV. — Izdan in razposlan dne 27. februvarja 1875.

9.

Ukaz ministerstva za poljedelstvo od 13. februvarja 1875,

o preskušnji za tehnično službo v upravstvu državnih gozdov.

§. 1.

Da je kdo znanstveno in praktično sposoben, doseči stanovitno mesto kakor tehničen uradnik v službi državnih gozdov (§. 10 najvišje potrjenih osnovnih črt za upravo državnih in založnih gozdov in grajščin), to mu je izkazati s preskušnjo opravljeno po naslednjih določilih.

§. 2.

Da se kdo pripustí k tej preskušnji, mora dokazati:

- a) Da je akademično zrelost dosegel na kaki srednji učivnici;
- b) da je kot reden poslušavec dovršil gozdarsko visoko šolo ali drugo učilišče, dajoče poprednjo izomiko za službo gozdnega upravstva;
- c) da je, dovršivši strokovno šolo (lit. b), bodi si v službi državnih gozdov kakor elev (pitomec) ali v ukovitem gozdu kakega zasebnika, dve leti praktično delal.

O svojih nazorih in opazbah v času te praktične službe pisati je dnevnik, kateri naj se priloži prošnji za pripuščenje k preskušnji.

§. 3.

Preskušnja se praviloma vrši vsako leto meseca oktobra pri ministerstvu za poljedelstvo.

Prošnje za pripuščenje k preskušnji, katerim morajo priloženi biti izkazi o potrebnostih (§. 2), vpolagati je ministerstvu poljedelstva do konca avgusta.

O teh prošnjah se prositeljem daje pred koncem meseca septembra pismeno rešilo in tistim, ki se pripusté k preskušnji, naznanja se o pravem času, kdaj bode preskušnja.

Prva preskušnja bode meseca oktobra 1875.

Ministru za poljedelstvo je pridržano, da sme v posameznih slučajih dopustiti kak izimek bodi si gledé časa, kdaj, ali pa z ozirom na kraj, kje bode preskušnja.

§. 4.

Preskuševavna komisija sestoji iz načelnika gozdno-tehničnega oddelka v ministerstvu za poljedelstvo ali namestnika mu, ki ga minister poljedelstva določi, kakor prvosednika, in iz dveh drugih udov izmed števila tistih v gozdarstvu zvedenih mož, katere minister poljedelstva vsako leto imenuje za preskusne komisarje.

Na posamezne dni preskušnje izbira prvosednik preskusne komisarje; vendar morajo ustno preskušnjo s kakim kandidatom do konca dognati isti komisarji, kateri so jo začeli. Prvosednik vodi celo preskusno delo ter skrbi zlasti za to, da se zapisnik o posvetovanji (§. 11) piše, kakor je v redu.

Ako je kateri preskuševavnih komisarjev kandidatu v rodu ali svak, ne sme se deležiti preskušnje tega kandidata.

§. 5.

Preskušnja obsega pismen in usten del. Vsa vprašanja za oba dela preskušnje naj s primernim pogledom na pomočna znanstva merijo bolj na djanjsko (praktično) ravnanje ter naj se v prvi vrsti in poglavitno ozirajo na nalogo samostojnemu upravniku gozda.

Predmeti preskušnje so:

- a) Zarejanje gozda, in to takó po njegovih prirodoznanstvenih podlogah ter finančnih in narodno-gospodarstvenih momentih, kakor tudi gledé različnih metod in njih uporabe v tem ali ónem posebnem slučaju;
- b) obramba ali ohrana gozdov in lova, z gospodarstvenega in policijskega stališča.

Tu je imeti na misli umno osnovo ali podlogo in uporabo gozdne in lovske obrambe z ozirom na to, kakšen je gozd ali lov, in kakšni so škodljivi mu vplivi, kakor tudi veljajoče postave in ukaze za vzdržbo, ravnanje in varovanje gozda in lova, naposled dotična določila kazenske postave in postopek;

- c) uživanje gozda, ki obsega načela in pravila, kako se gozdni pridelki prav in o pravem času pobirajo, podelujejo ali preminjajo (gozdarska tehnologija in gozdarska obrtnost), kako se prespravljajo, hranijo in prodajejo;
- d) gozdarsko merstvo, ki obsega geodetsko premerjanje in kartiranje gozdnega zemljišča in določevanje prostornine in mase gozdnih pridelkov (produktov);
- e) uravnava ali uredba gozdnega gospodarstva v teoriji in praktiki;
- f) izračun gozdne vrednosti, uporabljen na cenitev zemljišča gozdom namerjenega, rastoče lesovine in celega gozda pri kupovanji, zamenjavanji, razsvojevanji (razlastitvi) in drugih pravnih poslovih, sosebnost pri odkupovanji služnosti (servitutov), pri deljenji vkupnega sveta, zlaganji zemljišč i. t. d., naposled, kadar ide za odgovor na kako gozdovno-statično vprašanje v ta namen, da se uredi gozdarjenje;
- g) gozdarsko zidavstvo (stavstvo) z ozirom na to, kar zahteva prevožnja drv in lesa, z ozirom na občila ali poti po gozdu in na prostejšo napravo stanišč pogozdnim služabnikom in delavcem;

- h) izpolnjevanje in izdatnost državnogozdovne službe v njenih različnih nalogah in njeni razvrstitvi;
- i) privatno pravo z ozirom na gozdovstvo in lovstvo, zlasti pa na posest, last (svojino), služnosti, pogodbe in povračilo škode (odškodovanje).
Še je predmet preskušnje sumarni postopek v prepirih zaradi motene posesti, postopek v malotnih rečéh in postopek ob nalogu (mandatu);
- k) osnovne črte neposrednjega (direktnega) zadavkovanja;
- l) reja in ohrana divjadi, lov, uživanje lova;
- m) splošne znanosti iz kmetijstva, kolikor je tega potreba za gospodarjenje z manjšimi grajščinškimi predmeti (njivami, travniki, vrtovi, pašniki).

§. 6.

Pismena preskušnja trpi po dva dni. Vsak dan morajo v dvanajst urah najpozneje vsi kandidatje spisati odgovor na ista tri vprašanja, katera eden kandidatov neposredstveno pred preskušnjo potegne izmed večjega števila takih vprašanj. Kandidatje ne smejo, sestavljaje odgovore, rabiti drugega znanstvenega pomagala nego samo tiste pomočne razkaze, katere jim komisija ponudi ali porabiti dopustí.

Kandidatje morajo pri pismeni preskušnji ves čas biti pod strogim nadzorom. Spisani odgovor na vprašanja sme tudi v prvem konceptu položiti pred preskuševavno komisijo.

Ta koncept ali precej narejeni čisti spis se mora oddati brž kakor je odgovor na vsako posamezno vprašanje sklenjen.

§. 7.

Za dokončano pismeno preskušnjo prihaja ustna preskušnja, katera bodi najpred v zaprtem prostoru. Tu se poklicujejo kandidatje po abecednem redu, ter se vsak izmed njih po dve uri preskuša.

§. 8.

Na katerem naslednjih dní se ustna preskušnja nadaljuje v obližnjih gozdovih.

S to preskušnjo v gozdu pozvedava se zlasti, če preskuševanec pozná pogozdne rastline in njihove svojstvenosti, če je zmožen presojeti, kaj in kakó nanaša mesto, kjer stoji gozd, in drevje, s kakoršnim je obrasteno, če mu so znane živali za gozdstvo in lovstvo imenitne, naposled, če je spreten v reševanju nalog, ki se tičejo zasada gozdov in zarezje sajenk, odbiranja dreves za posek, hranjenja drv in lesa, priprav potrebnih za delanje poti, precene gozdov i. t. d.

§. 9.

Po dokončani preskušnji glasujejo preskuševavni komisarji o sposobnosti kandidatov, pri čemer bodi vsakemu komisarju merodavno ne samo to, kar je pokazala vsa preskušnja skup, ampak tudi tisto, kar ima kandidatov dnevnik v sebi.

Razsodek (calcul) je po večini glasov izražati z besedami „izvrstno“, „prav dobro“ ali „dobro“; vendar se kandidat ne more proglasiti, da je „izvrstno“ sposoben, ako je eden izmed komisarjev izrekel o njem, da ni sposoben.

Kandidatom, kateri so preskušnjo opravili, izdaje se svedočba (spričevalo) o tem. Svedočbo naj podpišejo vsi preskuševalni komisarji.

§. 10.

Kandidat, za katerega se je izreklo, da ni sposoben, sme preskušnjo ponoviti v dobi, ki mu jo postavi preskusna komisija. Ako se tu vdrugič najde nesposoben, naj preskusna komisija ob enem določi, če mu je ali ni dopuščeno, preskušnjo še enkrat in to poslednjikrat ponoviti. Gledé zglastivne k ponavljanju preskušnje veljajo tudi določila v §. 3 dana.

§. 11.

O posvetovanju preskuševalnih komisarjev gledé cenzure kandidatov pisati je zapisnik, ki naj obsega glasove posameznih komisijskih udov in sklepe vsled njih storjene gledé glavne cenzure. V ta zapisnik je sprejemati tudi kratek popis celega preskusnega opravila ali posebno važnih prigodkov v njem. Zapisnik z vsemi preskusnimi deli je položiti pred ministra za poljedelstvo.

§. 12.

Za preskušnjo ni plačevati posebne takse.

§. 13.

V državni službi ne stoječi preskuševalni komisarji imajo pravico do nagrade po 10 gld. na dan in do povračila potnih troškov, če so jih imeli.

Državni uradniki dobivajo, kadar zunaj svojega uradovišča kot preskuševalni komisarji službujejo, dijete in potnine po pravilih (normalih).

§. 14.

Te preskušnje so oproščeni tisti sedaj v službi državnih gozdov delujoči elevi, kateri so državnogozdarsko preskušnjo po ministerskem ukazu od 16. januarja 1850 (Drž. zak. št. 63) že opravili, predno se je razglasil pričujoči ukaz.

§. 15.

Izkaz akademijske zrelosti v zmislu §. 2, lit. a) ne zahteva se od takih kandidatov, kateri so stopili v katero v §. 2, lit. b) omenjenih gozdarskih učivnic, predno je bil razglašen ta ukaz.

Dolžnost, pisati dnevnik [§. 2, lit. c)], začinja s 1. dnem meseca maja 1875.

§. 16.

Ali je s preskušnjo v kaki vnanji deželi opravljeno izpolnjeno, kar zahteva §. 1 in ali dovršitev vnanje (inozemske) gozdarske učivnice zadostuje zahtevu §. 2, lit. b), to določuje minister poljedelstva v vsakem slučaju posebej.